

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1962-1963.

15 MAI 1963.

PROPOSITION DE LOI

**visant à octroyer le droit de vote à 18 ans
pour les élections communales.**

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

1. La présente proposition a pour objet d'abaisser à 18 ans l'âge requis pour la participation aux élections communales, tel qu'il est fixé à l'article premier de la loi électorale communale.

Aucune autre disposition ayant trait à la formation des listes des électeurs communaux n'est modifiée.

2. Cette proposition s'inspire du souci, partagé par nombre d'éducateurs et d'observateurs de la vie en société, d'associer, dans une plus large mesure, la jeunesse aux responsabilités de la vie nationale.

La participation aux élections est traditionnellement considérée en Belgique à la fois comme un droit et comme un devoir.

L'obligation faite aux jeunes gens ayant atteint l'âge de 18 ans de prendre part aux grandes options devant lesquelles le citoyen se trouve placé à intervalles réguliers, aura pour effet de mieux leur faire prendre conscience de leurs devoirs civiques et du rôle positif qu'ils sont appelés à jouer dans le cadre d'une société humaine organisée en vue de promouvoir le bien commun.

L'octroi aux mêmes jeunes gens du droit de se prononcer sur la gestion de la chose publique combattrait le sentiment qu'éprouvent beaucoup d'entre eux de devoir subir passivement l'évolution d'une société dont ils devraient normalement constituer l'élément le plus dynamique.

Le rajeunissement du corps électoral qui résultera de la mesure préconisée est de nature à permettre aux gouvernants d'orienter délibérément leur politique vers l'avenir et de situer les problèmes de l'heure dans la perspective plus large qui s'impose au moment où notre pays aborde, avec ses partenaires européens, une époque réclamant une rénovation hardie.

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1962-1963.

15 MEI 1963.

WETSVOORSTEL

**tot verlening van stemrecht op 18-jarige leeftijd
voor de gemeenteverkiezingen.**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Dit wetsvoorstel strekt ertoe de vereiste leeftijd om aan de gemeenteverkiezingen deel te nemen, zoals deze in het eerste artikel van de gemeentekieswet bepaald is, tot 18 jaar te verlagen.

Het is de enige voorgestelde wijziging in verband met de samenstelling van de lijsten der gemeenteraadkiezers.

2. Dit voorstel spruit voort uit de bezorgdheid die wij gemeen hebben met tal van opvoeders en van de mensen die begaan zijn met het leven in de maatschappij, om de jeugd een grote verantwoordelijkheid te laten dragen bij de regeling van 's lands zaken.

Deelname aan de verkiezingen wordt in België traditioneel tegelijk als een recht en als een plicht beschouwd.

De verplichting voor de jongeren die de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt, deel te nemen aan de keuze die 's lands ingezeten geregel moet doen, zal tot gevolg hebben dat zij zich beter bewust worden van hun burgerplicht en van de positieve rol tot de vervulling waarvan zij geroepen zijn in een samenleving die georganiseerd is om het algemeen welzijn te bevorderen.

Door aan de jongeren het recht te verlenen zich uit te spreken over het beleid van de zaken van algemeen belang wordt ingegaan tegen het bij hen verwekt terneerdrukkend gevoelen, passief de gevolgen te moeten ondergaan van de evolutie van een maatschappij waarvan zij normaal het meest dynamische element zouden dienen te zijn.

Dank zij de verjonging van het kiezerskorps die uit de hier voorgestelde maatregel zal voortvloeien, zal het 's lands bestuurders mogelijk zijn hun politiek beslist naar de toekomst te richten en de problemen van het ogenblik te beschouwen in een ruimer perspectief, wat noodzakelijk is nu ons land samen met zijn Europese partners een tijdperk benadert waarvoor een stoutmoedige hernieuwing is vereist.

3. Il n'est pas sans intérêt d'observer que dans plusieurs domaines déjà, les jeunes gens se voient, dès l'âge de 18 ans, conférer les mêmes devoirs et les mêmes droits que leurs ainés. C'est le cas notamment sur le plan professionnel, à l'occasion des élections aux conseils d'entreprise.

D'autre part, la prolongation de la scolarité permet aux jeunes d'acquérir plus rapidement que dans le passé, les connaissances requises pour l'appréciation des événements essentiels de la vie publique.

4. Il semble recommandable de prévoir, dès à présent, un tel élargissement du corps électoral communal.

Le législateur a, de tout temps, considéré la vie publique dans le cadre de la société relativement restreinte qu'est la commune, comme susceptible d'être mieux connue et mieux suivie par le citoyen et, par là même, de nature à éveiller en lui le sens de ses responsabilités civiques. C'est ainsi que les femmes se sont vu octroyer le droit de vote aux élections communales longtemps avant d'être appelées à participer aux élections législatives.

3. Er wezen aan herinnerd dat de jongeren op 18-jarige leeftijd reeds in verscheidene gebieden, dezelfde plichten en dezelfde rechten hebben als de volwassenen. Dit is onder meer het geval in beroepsverband, bij de verkiezingen voor de ondernemingsraden.

Anderzijds maakt de verlenging van de schoolplicht het de jongeren mogelijk vlugger dan voorheen de vereiste kennis op te doen om zich een oordeel te kunnen vormen over de essentiële gebeurtenissen van het openbare leven.

4. Het lijkt aanbevelenswaardig nu reeds in zulke verruiming van het kiezerskorps te voorzien.

De wetgever heeft te allen tijde gemeend dat het openbaar leven in een gemeente, die een betrekkelijk beperkte gemeenschap vormt, beter kan worden gekend en gevolgd door de inwoners en dat het in dat kader beter geschikt is om bij hen de zin voor hun burgerlijke verantwoordelijkheden op te wekken. Zo werd het stemrecht bij de gemeenterverkiezingen aan de vrouwen verleend, lang voor zij deel mochten nemen aan de wetgevende verkiezingen.

P. VANDEN BOEYNANTS.

PRÓPOSITION DE LOI

Article unique.

L'article premier de la loi électorale communale (coordonnée par l'arrêté royal du 4 août 1932) est modifié comme suit :

« Sont électeurs pour la commune ceux qui, sans distinction de sexe, possédant la qualité de Belge ou ayant obtenu la naturalisation, ont atteint l'âge de 18 ans et sont domiciliés dans la commune depuis six mois au moins. »

29 mars 1963.

P. VANDEN BOEYNANTS.
J. DE SAEGER,
P. HERBIET,
F. LEFÈRE,
Marg. DE RIEMAECKER-LEGOT,
R. SCHEYVEN.

WETSVOORSTEL

Enig artikel.

Het eerste artikel van de gemeentekieswet, gecoördineerd bij het koninklijk besluit van 4 augustus 1932, wordt gewijzigd als volgt :

« Zijn kiezer voor de gemeente zij die, zonder onderscheid van könne, de hoedanigheid van Belg bezitten of de naturalisatie hebben bekomen, tevens de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt en sedert ten minste zes maanden hun woonplaats in de gemeente hebben. »

29 maart 1963.